

## ABONAMENTELE

## Pentru Sibiu:

lună 85 cr.,  $\frac{1}{4}$  an 2 fl. 50 cr.,  $\frac{1}{2}$  an 5 fl., 1 an 10 fl.  
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

## Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr.,  $\frac{1}{4}$  an 3 fl. 50 cr.,  $\frac{1}{2}$  an 7 fl.,  
1 an 14 fl.

## Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$  an 10 franci,  $\frac{1}{2}$  an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

## TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

## INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.,  
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și Administrația: Strada Măcelarilor Nr. 21.

Se prenumără și la poște și la librării.

În Bucoresol

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipscani 35

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

## O reprivire.

Dinadins am publicat toate rapoartele ce ni-au venit în afacerile alegerilor tocmai sevrșite. După-cum cetitorii noștri au văzut aceste nu au fost puțin la număr. Din toate părțile ni s-au trimis scrisori mai mult sau mai puțin copioase despre cele întâmplate înainte și după conferența națională, înainte și după alegerile dietale.

Și ceea-ce că lucrului o deosebită importanță este, că nu oameni pe de-a caldă cineva s'au însărcinat să informeze publicul despre afacerile electorale în diferitele ținuturi, ci, în mod spontan, alegători români, pe care în cea mai mare parte nici nu-i cunoaștem personal, pe care nimic alta nu i-a putut conduce, decât sentimentele lor românești, interesul ce poartă cauzelor naționale.

Prin urmare, după mulțimea și natura lor, numeroasele voci ce am avut să înregistrăm sînt a se lua de o importantă manifestare a poporului românesc, manifestare, din care, ca interpreți fideli ai voinței poporului, sîntem în drept și datori să tragem concluziunile, care se impun dela sine.

Concluziunea cea dintâi și cea mai de căpetenie este, că poporul românesc este solid și hotărît aduse de reprezentanții sei în conferența națională. Nu numai că pasivitatea în alegeri a fost pretutindenea acceptată; nu numai că nicăieri nu s'a pus candidat al Românilor naționali; nu numai că nicăieri cluburile electorale nu au hotărît a lua parte la alegeri, dar de astă dată și singuraticii rădăciți, care se meargă la urnă, au fost cu mult mai puțin ca în alte perioade premergătoare. Ba și mai mult: Acei nenorociți, care s'au pus în conflict cu neamul lor și și-au dat voturile pentru candidații maghiari sau ovrei, au fost loviți de indignațiunea generală a Românilor, au fost luați la ochi și denunțați publicului ca nise trădători ce sînt. Atât de grea se consideră de Români vina de a fi călcat concluziunile conferenței, încât cei denunțați înșiși au simțit greutatea disprețului ce și-au atras și unde numai s'a putut într-un chip oarecare s'au grăbit ei înșiși să se desvinovățească. Un semn foarte prețios acesta de conștiință și disciplină națională.

Și cine sînt aceia, care s'au lăpădat de neamul lor participând la alegeri? Ei au fost denunțați cu numele,

din care s'a vădit, că afară de persoane oficiale, funcționari comunali etc. sînt sau rudeni de ai acestora, sau oameni conduși de alte interese meschine. Cu durere a trebuit să vedem, că în categoria din urmă este și un destul de lung pomelnic de persoane oficiale confesionale: preoți și învățători. Aceasta dovedește tristul spirit ce nu a încetat să domnească în unele cercuri bisericesti, dar și mai mult dovedește efectul demoralizator ce guvernul exercită prin ajutorul de stat al bisericii gr.-or., care acum îl împarte direct spre scopuri de corțesc.

Așa stă lucrul încă privește pasivitatea. Dar tot așa e și în privința memorandumului către Tron. Pretutindenea, unde delegații reînțorși dela conferență au raportat poporului, că s'a hotărît trimiterea memorandumului, poporul a primit această hotărîre cu însuflețire. Ba chiar și acolo, unde înainte de conferență s'a hotărît activitatea și s'a nominat candidatul, alegătorii și-au schimbat după conferență hotărîrea, au renunțat la alegere, dar numai cu condițiunea, că vom merge la împărțitul. Dovadă cele întâmplate în cercul Iosășelului.

În fine din ori-care punct de vedere vom privi lucrul, adevărul tot acela rămâne, că în toate concluziunile conferenței dela 20 Ianuarie 1892 s'au cristalizat credința și dorințele cele mai adevărate ale poporului românesc, care aproabă, primește și respectează aceste concluziuni. În unele locuri primirea concluziunilor conferenței s'a făcut cu înălțătoare însuflețire și a dat prilegiu la ovațiuni, de care inima fiecărui Român adevărat trebuie să se bucure și care au arătat în mod strălucit legătura intimă ce există între popor și conducătorii sei. Amintim în această privință numai memorabilia întrunire din cercul Ileanda-mare.

Și astfel ca concluziune din toate aceste concluziuni, basate pe fapte, constatăm încă odată, că partidul național român este organizat, este tare și adînc înrădăcinat în poporul românesc. Singur acest partid are îndreptățirea de a-i reprezenta pe Români, singur el exprimă voința, dorința și pretensiunile lor.

De aceea sînt și rămân zadarnice încercările ori-și-cui de a-și validita părările și intențiile sale afară din partid, sau chiar în contra partidului, pene-grind și combătînd organele autorizate ale lui. Aceste încercări, deși sînt re-

gretabile, când vin din partea unor oameni ce se greează de Români, ba chiar de conducători români, nu vor mai pute opri partidul în acțiunile sale și de aceea le putem privi cu sânge rece, căci față cu ele are aplicare numai proverbul arab:

Căni latră, caravana înaintează.

## Resultatul alegerilor din România.

Din 104 locuri la colegiul I. și II. pentru camera sînt aleși guvernamentali 55 la col. I. și 49 la colegiul al II-lea. Opoziția are 23 locuri, dintre care 21 liberali naționali, 1 socialist și un liberal progresist. Balotagii s'au provocat în 18 locuri, din care 9 la col. I. și 9 la col. II. La colegiul al treilea, colegiul țărănesc, au eșit pretutindenea guvernamentali, care s'au mai sporit în chipul acesta cu 34 locuri.

## REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 5 Februarie st. v.

## Sciri parlamentare.

După-cum se telegrafează din Agram, deputatul croat Vukotinovics a declarat la locul competent, că nu poate primi funcțiunea de president de etate, fiindcă starea sănătății nu-i permite.

Cât pentru constituirea definitivă a casei deputaților, este de înregistrat, că partidul kossuthist reclamă pentru sine un post de vicepresident și două posturi de notari, dîcînd că numărul membrilor sei s'a sporit în mod considerabil. Alegerea de president promite a fi interesantă. Anume opoziția și probabil și unii membri ai partidului guvernamental vor vota pentru fostul president Pékhy, astfel că alegerea candidatului guvernului, baron Desider Bánffy, nu este asigurată.

## Partid maghiaro-săsesc.

La 14 l. c. s'a constituit în Brașov partidul liberal al acestui comitat. În partid au intrat alegătorii sași și Maghiarii guvernamentali. Deputatul I. W. Filtsch a motivat intrarea Sașilor în partid prin aceea, că deputații sași voese a se arăta mai folositori legislațiunii ca până acum și că programul guvernului mulțumesc aspirațiunile Sașilor. Pe urmă s'a ales un comitet de 22 membri pe cinci ani, al cărui president este Sasul C. Schnell, vicepre-

sidenți sînt advocații Harmath și Ádám, ear' ceilalți membri sînt parte Maghiari, parte Sași. În celelalte comitate Sașii nu vor să imiteze exemplul Brașovenilor, ba cum am vădit ieri, organul săsesc de aici îi combate chiar.

## Cehii bētrāni.

În Praga a avut loc la 14 Febr. o adunare a deputaților cehi bētrāni, la care au participat treizeci de deputați. Adunarea a constat, că Cehii bētrāni vor conlucra cu feodalii-conservativi în privința celor hotărîte în conferența din Viena despre tranșacțiunea ceho-boemă. Spre acest sfîrșit Cehii bētrāni nu vor eși din dieta provincială, căci altcum feodalii ar rămâne în minoritate. Cu acestia împreună vor lupta atît contra Germanilor, cît și contra Cehilor tineri. Adunarea a hotărît apoi un manifest, în care se constată unirea cu feodalii și necesitatea de a nu intra mai curînd în desbaterea tranșacțiunii, pînă când nu vor fi prezentate toate proiectele relative la dînsa.

## O manifestațiune a tinerimii universitare române.

Sînt acum vr'o cîteva săptămîni de când tinerimea universitară română din Cluj ni-a trimis o scrisoare, care dovedește cu cît interes viu și cu ce simțăminte adevărate naționale brava tinerime, speranța viitorului națiunii, îmbrățișează în mijlocul mediului maghiar cauza română. Încordata campanie electorală ne-a împiedecă pînă acum a ne ocupa de această manifestațiune; astăzi, când valurile mișcării puternice ce a străbătut patria noastră încep a se liniști, grăbim cu publicarea atît a scrisorii, cît și a articolului, de care ea este însoțită.

## Eată scrisoarea:

Mai mulți tineri români dela universitatea din Cluj, în întrunirile noastre, meditănd serios asupra stărilor de lucruri din patria noastră, care se desfășură astăzi, îndeosebi spre periclitarea intereselor noastre culturale-naționale, și observînd situațiunea penibilă a școalelor noastre, am ajuns la concluziunea, că este rîndul și datorita noastră, a tinerilor, a ne manifesta, cu privire la aceasta, în public.

Acest manifest al nostru, dacă chiar nu conține lucruri noi cel puțin el dă expresiune viuză temerii și îngrijirii noastre pentru asigurarea viitorului nostru în viața publică. El este o dovadă eclatantă despre nemulțu-

mirea generală a Românilor, care silește și pe tinerimea universitară să-și ridice glasul întru asigurarea intereselor sale și pentru respectarea dreptelor postulate ale poporului român.

Credem, că acest pas al nostru va fi bine venit și-și va avea și el efectele sale. Sîntenția cauzei ce o accentuăm și noi de astă dată ne îndeamnă a Vă ruga respectuos, ca să binevoiți a publica în coloanele valoroasei noastre „Tribuna” alăturatul nostru articol, a-i da atențiunea cuvenită și a-l întîmpina cu bunăvoința de care va fi vrednic.

Fiind încă timpul ferilor, nu toți aderenții manifestului nostru pot să figureze pe această comitivă. Vă asigurăm însă, că dacă ar fi de față, toți ar iscăli-o fără nici o șovăire.

Cluj, 5/17 Ianuarie 1892.

Cu distinsă stimă și cu adînc devotament:

Pompiliu Dan m. p., stud. filos.; Valeriu Tempea m. p., jurist; Ioan Fodor, stud. filos.; Valeriu Laslo m. p., medicinist; Andreiu Pop m. p., stud. jur.; Valeriu Abui m. p., rigorosant în medicină; Ioan Brînda m. p., stud. filos.; Nicolau Vraciu m. p., stud. med.; Romulus Popp m. p., jurist; Drd. Laurențiu Petric m. p.; Alexandru Bohățel m. p., jurist; Zosim Chirtop m. p.; Mihail Pop m. p., medicinist; Aurel Ciortea m. p., stud. filos.; Iuliu Maniu m. p., stud. jur.; Ioan Neamțu m. p., jurist; Octavian Popescu m. p., stud. jur.; Valeriu Milovan m. p., stud. agr.

Articolul provocat e următorul:

## O cestiune momentuoasă.

De când există universități în mijlocul lumii civilizate, cetățenii acestora totdeauna au jucat un rol însemnat în viața socială, culturală și chiar politică-națională a popoarelor.

Așa a fost aceasta și este în toate țările culte, ce ne încungiuță; așa au stat și stau deci lucrurile chiar și în patria noastră.

Facem, prin urmare, și noi de astă dată numai un pas, care nu ni-l poate interdice nici un fel de lege omenească.

Universitarii maghiari s'au afirmat în felul lor la diferite ocașii destul de puternic, și vocea lor totdeauna a aflat răsănet în inimile conaționalilor lor.

În privința aceasta noi, universitarii români, stăm departe îndreptul colegilor noștri maghiari. — Căuzele, pentru care noi pînă acum nu ne-am prea manifestat, sînt multe și atât de cunoscute, încât aflăm de prisos a le mai înșira.

Cu toate acestea, când onorul și caracterul nostru național se atacă în public, datori sîntem, cel puțin, a ne apăra cu demnitate, și în cazul acesta nimic nu ne va pute înălțura dela postul nostru.

## FOIȚA „TRIBUNEI“.

## Poesii poporale.

Frunză verde creang uscat,  
Am mîndruța cu bărbat,  
Cînd cîntă cocoșu-odată  
Îi spălăta-i peptenată,  
Cînd cîntă de două-ori  
Îi în grădina cu flori,  
Cînd cîntă a treia-odată  
Îi cu vadră la apșoară.

Frunză verde de salată,  
Cât fusei la maica fată  
Purtai chita tot chitată,  
Dar' dacă m'e mărtaș,  
Floricea nu mai purtai.

Frunză verde de bujori,  
Vai sîrmanii pîrinciori  
Pîrinciorii cu ficiori,  
Se chinue pînă-i creșce  
Și împăratu-i cătănesce.

Frunză verde de podbeal  
Am neicuț, îi după deal,  
Mi-ar veni și n'are cal,  
Vino, neică, pe picioare  
Că ești tîner ca și-o floare,  
Vino, neică, tu pe jos  
Că ești tîner și frumos.

Culese de Constantin Pepa.

## Nicu Ciobănelul.

— Novellă din popor —

de

Ioan Russu Șirlianul.

(Urmare.)

Plecară. Mergeau pe o cărare îngustă, printre tușuri, stînci și păraie. În frunte mergea Nicu, după el Ilona și la urmă Mărioara.

Merseră vr'un sfert de cias. De astă dată nu prea vorbeau, căci trebuiau să fie cu ochii și cu mîinile tot la crengile tușelor, să le dea la o parte, să poată străbate prin ele.

Se vedea, că pe aici nu prea umblau oameni, căci calea era cu totul nebatută.

Eșind din acest umbră, drumul se făcu mai primejdios, căci de aci încolo poteca ducea tocmai pe marginea unei prăpăstii adînci, în care numai puțin de-și perdeai cumpăna, ușor te puteai rostogoli, încât să nu-ți mai dea de urmă de cît paserile.

— Ține băta asta, și te spriginesce, îi dîse Nicu Ilonei, întîndu-i băta. Este cam grea, dar' cu atît mai bine te spriginesci de ea, și precum vîd, n'ai prea umblat prin asemenea locuri!

— Ce bun ești, îi dîse Ilona, și numai acum se gîndia de ce a adus Nicu această băta, de care se răzima, rîu-bine, cum putea.

Apoi întrebă: Mai ține mult drumul ăsta?

— Mai avem puțin. După-ce vom trece vales, ajungem la drumul mare. De acolo o asvirlitură două, și sînteți acasă, răspuse Nicu.

Ajunseră în sfîrșit la locul unde vales se stringe de o poți sări.

Nicu se opri în loc. Trebuiau să treacă în cealaltă parte, ca să ajungă drumul mare. Se opriră și fetele.

— Ce este aci, întrebă amîndouă deodată.

— Treceătoarea.

Fetele se înspăimîntară. Cum să treacă un om peste această prăpastie adîncă și lată; bun săritor să fie cineva ca să o sară.

— Nu v'e temeți, v'e trec eu, le dîse Nicu.

Și luînd băta dela Ilona, o puse peste prăpastie, se apropiă de Mărioara, o luă de mîni și o apropiă lîngă prăpastie.

— Vai de mine, strigă ea, cînd văd adîncimea peste care trebuia să treacă acum.

— Nu te teme, cînd ești în brațele mele. Nimeni nu o face asta, dar' eu o fac, dîse cu mîndrie Nicu.

Și luînd în brațe pe Mărioara, puse un picior pe mijlocul bătei, și sprinten cum era, dîndu-și un avînt, într'un minut fu pe cealaltă parte, ear' Ilona rămase încremenită dincolo.

— Cât curagiu în băiatul acesta, se gîndi ea.

Nicu se întoarse să iee și pe Ilona.

Se apropiă de ea cu o sîfeală, pe care numai fetele mari o au. Se gîndea poate: Cum să atingă el acest trup frumos, el, un cioban, care în viața lui numai cu căni și cu oi a avut de a face.

Ea se uita însă așa de dulce la el, ca și-cînd i-ar dîce: Vino, ia-mă!

O luă apoi în brațe. Trupul lui începuse să tremure; fata îl cuprinsese de gît cu mîinile ei moi ca lăna și albe ca laptele, simția răs-

flarea ei caldă, ear' cînd ea își alipî capul de pieptul lui și cînd simți moliciunea pîrului ei, pe care vîntul de seară îl arunca în obraji, abia mai vedea cu ochii.

Într-o clipă trecu și pe Ilona.

Și această clipă fu un veac pentru Nicu! În această singură clipă prin gîndul lui trecură atâtea lucruri, că nu le mai încăpea nici gîndul, nici inima lui.

Cînd luă în brațe frumoasa fată îi venia să fugă cu ea între codri, departe de oameni, să tot fugă pînă-ce va căde mort de osteneală. Ear' în schimb se nu-i dea cerul altceva, decît ca fata să-i tot stringă gîtul cu mîinile ei moi ca lăna și albe ca laptele, să-i tot simță suflarea ei caldă, saltarea pieptului, să tot simțî cum se joacă vîntul de seară cu pîrul ei ca rațele soarelui.

Și cînd puse piciorul pe băta, îi venia ca în loc să treacă dincolo, să se prăvălească în prăpastie, să nu-i mai dea nimeni de urmă.

Cînd ajunse pe celalalt mal al prăpastiei, se opri puțin. Părea a se întreba: să pună oare jos această dulce povară, ori să o mai ducă în brațe, departe-departee, Dumnezeu mai scie pînă unde... Ear' Ilona sta și ea lipită cu capul ei frumos de pieptul cel lat al lui Nicu și îi tot stringea gîtul lui vîenjos și cald, era dusă pe gînduri, și nu se trezi din vis nici atunci, cînd Nicu se opri în loc cu ea... Dăoi trebuie să-i fi fost gîndurile în care era adîncită!

— Să plecăm înainte, dîse Mărioara, uitîndu-se la Nicu, care i-se dădea așa de frumos, și apoi la Ilona, care era și acum

alipită de Nicu. Se gîndia în sine și se întreba: Eu de ce nu l'am strîns cu mai multă dragoste de gît, de ce nu m'am alipit de pieptul lui, pe mine de ce nu m'a ținut atîta vreme în brațele lui?... A, dar' ce nebulă sînt: apoi puteam să facem asta, cînd Ilona stătea singură pe celalalt mal, și aștepta s'o treacă și pe ea?... Da, așa e! Și totuși ce bucuros l'aș fi îmbrățișat și eu...

Plecară apoi. Nicu îi uita băta deasupra prăpastiei, așa în cruciș cum o puse.

Ajunșend la drumul mare se despărțiră.

Nicu le dîse noaptea bună, ele îi mulțumiră pentru-că le-a trecut și se îndreptară spre casă, care se vedea de acolo.

El rămase în loc și se uita în urma lor, ear' ele cînd una cînd alta se uitau, dacă a plecat ori tot se mai vede mîndrul ciobănel.

— Dar' nici nu le-am întrebat, dacă vor mai veni ori nu pe la mine, — dîse în sine Nicu. — Mi-ar părea așa de rîu să nu le mai vîd! Ar fi tot atîta ca-și-cînd 'mi-aș perde turma... Dar' ear', ce drept aș fi avut de a le întreba, dacă vor mai veni ori nu? Au venit ele la mine, cînd le-am vădut, nu întîmplarea 'mi-le-a adus în cale?... Da, așa e, ce-mi bat capul cu astfel de lucruri...

Așa se gîndia Nicu, întorcîndu-se la turmă, după-ce fetele se despărțiră de el de nu se mai vedeau.

Și totuși ar fi fost bine, dacă nu s'e le întreb, să le dîc barem să mai vină pe la munte... Ce 'mi-ar fi răspuns oare? M'ar fi înfruntat ori 'mi-ar fi făgăduit că vor veni?...

Cuprîns de gînduri ajunse la turmă, care pășea și acum unde o lăsase; fluierul și

Diarele unguresci nu arare-ori se îndătează a ne intimidă, a ne batjocori și a ne îngrîni înaintea publicului cetitor. — Datorința noastră este, prin urmare, a ne apăra, a arăta adevărata stare a lucrurilor și a trage din ea consecințele.

În toamna anului 1889, după ce se făcuseră înscririle la universități, unul din jurnalele maghiare din Cluj, sub titlul „Tinerimea română nu învață”, — luase notă despre numărul tinerilor români, care studiază la universitățile din patrie, și cu perfidia obișnuită, își exprima marea sa mirare, cum de sîntem așa de puțini în proporție cu mărimea numerică a poporului nostru, și ne timbra, drept aceea, de nicio tineri nepătrunși de însemnătatea învățării și a adevăratei culturi științifice.

Nu demult, un alt jurnal ungurec din Pesta, „Budapesti Hirlap”, scriind un articol tendențios contra gimnasiunii române din Brașov, dăse între altele, că necunoștința limbii maghiare, care se neglija mult în numărul gimnasiun, ar fi cauza, că o mulțime de tineri, care absolveau acolo, sînt siliți a trece granița în România, pentru a-și continua studiul și a-și asigura viitorul și pentru ca mai târziu de acolo să poată afla nemulțumirea în populațiunea română de aici.

Le sîntem recunoscători numitorilor foi, pentru că ni-au atras atențiunea asupra unor împrejurări, că adevărate, care sînt cauzele, că tinerii români sînt atât de puțini la număr la universitățile din Pesta și din Cluj, și pentru ce o parte mare din absolvenții gimnasiunii române din Brașov părăsesc patria, trecînd în Țeara-Românească.

Să fie oare cauza neproporției numerice, lipsa de simț și de interes pentru cultură? cum îi place a crede foii clujene, și necunoștința limbii maghiare să ne silească a ne părăsi patria? — cum afirmă foia pestană.

Să vedem!

Că sîntem și noi, ca și alte neamuri, doșoși de cultură și de știință, asta o dovedesc împrejurările, că fiecare din noi în tot momentul arde de dorul, de a putea cîndva ajunge pe la universitățile mai mari și mai de valoare din străinătate, — acolo, unde, fie-ne permis a o accentua, știința se propagă și se cultivă cu mai multă seriozitate, trăinicie și fundament; o dovedesc aceasta mai departe numărul cel mare de tineri români de pe la universitățile din Apusul Europei și rezultatele laudabile obținute de dinșii pe calea științei.

Necunoștința limbii maghiare încă nu poate fi cauza, că sîntem așa de puțini la universitățile maghiare, căci și așa cei mai mulți dintre noi în timpul petrecut la universitate ne însușim pe deplin adevărata limbă ca organ impus și indispensabil pentru manifestarea cunoștințelor noastre. — Sîntem dedați noi cu greutate acestei limbi încă de prin școlile inferioare.

Dacă tinerul român învață bun-bucuros limba germană și franceză, — să fie oare pentru el atât de îngrozitoare limba maghiară, încât să-și silească a-și părăsi patria și căminul părintesc, după ce a învățat-o deja 12 ani de-arîndul?

Dacă numai atîta ar fi cauza, astăzi poporul nostru ar avea aici acasă un contingent cu mult mai însemnat de bărbați inteligenți, și n'am trebui să privim, așa dîcînd, cu lacrimile în ochi, cum aceștia sînt siliți

cu durere a ne părăsi atunci, când aici le simțim mai mult lipsa.

Adevăratele cauze trebuiesc însă căutate cu mult mai adînc, căci ele sînt cu mult mai serioase și mai îngrijitoare.

Să aruncăm o privire asupra viitorului nostru și, apăsîndu-ne poziția, să ne întrebăm: pentru ce oare mai învățăm la universitățile unguresci și numai atîția, căci sîntem? Avem noi oare destulă garanție, ca, eșind odată din brațele acestor temple ale științelor, — străduindu și muncă noastră să fie rebonificată, aplicați fiind fiecare în cariera, pentru care ne-am pregătit aici în patria noastră strămoșască și iubită?

Răspunsul ce va trebui să ni-l dăm în toată sinceritatea este totdeauna cauza cauzelor — pentru ce la universitățile din Pesta și din Cluj Români sînt așa de slab reprezentați.

Trist răspuns, dureroasă cauză! căci din experiență vorbind, foarte rari sînt cazurile acelea, când tinerul român, care absolvă universitatea maghiară, se aibă mîngăierea, ca, după atîtea nacazuri și jertfe materiale și spirituale, să fie pus și el aici în patria sa în postul ce-i compete, întocmai ca colegii sei maghiari. — Partea cea mai mare dintre noi sau este avisată a trăi în nise condițiuni incompatibile cu vrednicia sa, sau e silit a-și părăsi patria, a merge în România sau în alte părți, unde, poate, norocul i-a destinat o soartă mai bună.

Are deci toată dreptatea „Budapesti Hirlap”, când constată, că tinerii români emigrează în România; aceasta însă trebuia s'o scie foia din cestuine și s'o mărturisască despre absolvenții români în genere, fie din gimnasiile noastre, fie din cele străine ale țării. Ear' această emigrare se petrece regulat și încă în două perioade: unii pribegesc după absolvirea studiilor secundare, ear' alții după terminarea celor academice.

„Recunoaștem, — dîce apoi „Budapesti Hirlap”, — „că școlile române, în frunte cu gimnasiul superior din Brașov, fac mari servicii societății românești, culturii societății; dar” e un simptom nenatural, o stare nesănătoasă, ca o școală medie în decurs de 25 de ani din 238 de tineri inteligenți, 100 să servească unui stat străin, — credem, că orice om cu minte trează și sănătoasă o va mărturisii. . . . Astăzi de facto astfel stăm: un institut, ce există în Ungaria, crește element inteligent unui stat străin!!

Tot la acel loc același diac accentuează, că cu deosebire ca profesori trăiesc aici tineri în România.

Mărturisim și noi cu mîhnire, că acesta e un simptom nenatural, o stare nesănătoasă; dar nu „necunoștința limbii maghiare”, nici „dorul de a afla de acolo nemulțumirea în poporul român de aici” este cauza acestor stări anormale, ci numai și numai gîjea de a ajunge la un viitor cîștig și corespunzător aptitudinilor noastre, ceea ce pentru un Român cu caracter și cu dragoste de neamul său — este greu a ajunge în această patrie mașteră.

Cînd o țeară produce mai mult decît poate consuma, — e lucru îmbucurător. În privința asta însă țeara noastră e unică în felul său. Din Ardeal și peste tot din „fericită” noastră Ungarie aproape în fiecare an se exportează o mulțime de bărbați gata și bine

cut. . . Din ce primejdie a scăpat-o tinerul cioban, ce frumos cînta din fluier, ce bun era, cum li-a arătat calea peste prăpastie, ce vîjșos îi era grumazul, ce cald pieptul, și cum îi bătea inima, cum tremura cînd o ținea pe ea în brațele lui tari. Și de ce a stat oare să se uite în urma lor. . . Se gîndesc oare la ea? Ce frumos era! . . .

Peste trei zile Ilona, ear' luă de tovarășe pe Mărioara și pleacă la plimbare printre munți. . .

Merseră așa fără de țintă cîtăva vreme, după aceea se îndreptară spre locul, unde găsiră pentru întâia-și dată pe Nicu Ciobăneșul cu turma lui. Nici una nu spunea, unde se duce, dar amîndouă sciau unde merg.

Nu-și spuneau una alteia ce gîndesc, și amîndouă sciau unde îi sînt gîndurile celeilalte.

Cînd ajunseră la poiana unde era turma lui Nicu, îl vîdura pe acesta jucîndu-se cu nise mîlușei, luîndu-și cînd de urechi cînd îi rostogolia peste genunchii sei, apoi ear' îi lua în brațe, îi săruta, îi desmerda cum scie să-și desmerde un cioban turma sa dragă.

Zăbind Nicu pe Ilona și pe Mărioara, nu scia ce să facă de bucurie.

Rămase uimit pe loc, și nici atîta nu-și venia în minte să se scoale, să meargă în calea lor.

Și pe cîni numai atunci îi liniști, cînd ei începură să latre și să alerge spre fete, care se apropiu de el.

(Va urma.)

cualificați, un element, care numai spre podoaba țării poate servi.

Și lucrul e ușor de înțeles. Dacă trei milioane de Români nici pe cei ce se califică aici la universitățile din patrie nu „și-i” pot vedea aplicați în oficiu, — ce să mai și dîcem în fața unor stări atât de triste.

Din mulți puțini, căci sîntem la cele două universități, absolvă în fiecare an un număr cu totul neînsemnat. — Pe pragul ce trebuie să pășim în viața publică stăm și ne gîndim adînc ce se facem și în cîntro să apucăm? — Și ne umplem de groază înaintea unei privelisci posomorite.

Soartea juriștilor noștri ne-am obișnuit a o vedea mai norocită numai în cariera advocațională. Dar' vai de aceia, care apucă vr'o carieră administrativă sau judecătorească. Aceștia sau trebuie să se lapede de cea mai nobilă însușire omenească, de caracterul lor național, să lucreze chiar contra convingerii lor și să-și lapede legea strămoșască, sau dacă nu — să peară în miserie, îmbetrînd în cele mai inferioare clase ale direcțiilor.

Medicii noștri par a fi cu ceva mai favorizați de soarte.

Cu atît mai nefericiți sînt însă mulți dintre aceia, care simțindu-se chemați și avînd aplicare, se dedică carierii profesionale. E drept, că aceștia sînt și mai puțini la universitățile din patrie.

Puțini, într-adevăr, și totuși prea mulți, ba chiar de prisos în raport cu prospectele, cu speranțele ce le au în proporție cu numărul institutelor secundare, de care dispunem. — Aceștia cu deosebire sînt destinați a deveni proietari literari, sau a mîncă pînea amară a străinătății.

Cunoaștem casuri destule, că tineri români, isprăvindu-și în regulă, ba chiar cu succes strălucit studiile filosofice, sînt siliți a petrece timpul în așteptare după vre-un post vacant, sau a luat lumea în cap, a se face apostoli ai culturii românești în Țeara-Românească sau în Macedonia etc.

Cea mai mare parte dintre tinerii emigrați în România — nise dîce — trăiesc acolo ca profesori. Scim, că mulți dintre aceștia „și-au isprăvit în patru ani de zile cursurile de filosofie aici în patrie. — De ce nu au rămas ei și după absolvare tot aici în patrie?

De bună seamă nu de frica și necunoștința limbii maghiare! Căci în cazul acesta ei puteau de sigur să fie cu mult mai fericiți în cariera lor, dacă, ne mai consumîndu-și aici timpul cu însușirea limbii maghiare, s'ar fi dus încă dela început, pentru ca acolo, în București, să-și primească învățătura și cunoștințele, ear' nu aici, bună-oară dela un Moldovan Gergely, care, pentru ca să se poată susține în postul său ca profesor de limba română la o universitate maghiară, — își bate numai joc de ceea ce avem mai scump, de limba noastră și de obiceiurile poporului nostru.

Pentru ce nu se aplică și tinerii români ca profesori la institutele unguresci? Pentru că nu voesc și nici nu este iertat să urmeze exemplul acestui Moldovan Gergely; pentru că voesc și trebuie să trăiesc ca Români, ca oameni de caracter, ca oameni cinstiți!

În fața unor asemenea stări de lucruri trebuie neapărat să plecăm cu diploma în buzunar acolo, unde, deși departe de vetricile noastre, putem neconturbați și neigniti să muncim și să ne validăm aptitudinile noastre în brazda neamului nostru. (Va urma.)

## CRONICĂ

**Dela Curte.** Maiestatea Sa Monarhul „și-a amînat plecarea Sa la Budapesta din cauza boalei Archiducelui Francisc Salvator.

**Consiliu de miniștri.** Alături s'a ținut la Budapesta un consiliu de miniștri, care a durat mai multe ore.

**Numire.** Dr. Antoniu Meszlényi a fost numit subnotar la tribunalul regesc din Arad.

**Sciri personale.** Ministrul de honveți baronul Geza Fejérváry, după cum anunță „Pester Lloyd”, a plecat Duminecă seara la Viena.

— Primatule Vaszary a sosit la Budapesta, unde va sta tot timpul cât va sta și M. S. Monarhul.

**Asfixiați.** La Tolna au murit soții Matesz, asfixiați de cărbunii cu care încălzeau.

**Anchetă în afacerea școalelor medii.** După cum anunță „Pester Lloyd”, ancheta convocată în afacerea școalelor medii din Ungaria „și-a început consultările alături.

**Cursuri pentru profesorii secundari.** Foile oficiale scriu, că ministerul de culte și al școalelor a dispus ca la vară să se deschidă cursuri extraordinare pentru profesorii secundari, și anume pentru aceia care

ar voi să se ocupe mai în special cu limbile clasice, cu traducerea în ungurese a operelor clasice elini și romani.

**De ale asentării.** Ministrul de honveți a emis o ordonanță, după care asentarea e a se ține în locurile principale ale cercurilor destinate pentru asentare. Cei îndatorați la asentare, dacă sînt infectați de trachoma, au să fie supuși înainte de asentare unei cercări medicale. Deasemenea au să fie tratați și cei care sufer de alte morbiuri de ochi, în-deosebi cei cu morbiuri cauzate în mod artificial, dacă în alte privințe sînt apți pentru serviciul militar.

**Alegerea la Huedin.** Aci se face alegerea la Huedin. Independentul Brody re-trăgîndu-și candidatura, rămîne singur Barsay, fără partid, care va fi proclamat în unanimitate.

**Drept complectare** la cele ce am publicat despre petrecerea din Seliște ni-se mai trimit următoarele informațiuni: Vîtav al călușerilor a fost tinerul Dumitru Popa, ear' numele celorlalți este după cum urmează: Ștefan Tîfrea, Neașu, Mosora, Moga, Ghibu, Stoica și Peligrad, toți învățați și conduși de vîtavul amintit.

**Economilor cu grădini** li-se atrage atențiunea, că a sosit vremea cea mai proprie pentru a pustii omidele de prin pomi, găsind acum toate cuiburile întregi și fiind și timp îndestul.

**Petrecere.** Primim invitare la balul ce-l va aranja societatea „Progresul” din Arad, Sîmbătă în 8/20 Februarie 1892 în sala hotelului „Vass”, în favorul fondului sen. Comitetul aragator este compus din domni Florian Mosescu, președinte. Iosif Moldovan, notar. Nicolau Mihalescu, cassar. Bilete de intrare: pentru persoană 60 cr., pentru familie 1 fl. 50 cr. Începutul la 8 oare seara. Oferte marinoase se primesc cu mulțumită și se vor cuita în public.

**Tisza Pista** se vede că are să rămână fără mandat, deoarece ce Tuba, ales la Strigoni, a declarat, că nu va renunța la mandat, pentru a i-se pune candidatura fiului sdrobotorului de naționalități.

**Duel.** Din cauza unei polemice urmată între foile „Nemzet” și „Egyetértés”, redactorii acestora, Gajary și Csávolzsky au duetat ieri. Acest din urmă a primit cu sabia o lovitură ușoară la piept.

**Înghetăt.** Se serie din Szánto, în comitatul Tolna, că acolo s'a găsit înghețat un alegător, fost stegar la alegeri, și degerați alți 7, care venind acasă dela alegeri, vîind să se odihnească în drum, au adormit. Erau de sigur în stare de beție.

**Din fericirile Ungariei.** Se serie din Várpalota, că 18 familii de țărani se pregătesc să plece în America. Ear' din Pojon se serie, că gendarmii ear' au dat peste o colonie întreagă de Slovaci, care voia să emigreze în America. Nu a lăsat însă decît pe 34 dintre ei, ceilalți neavînd pasaport.

**„Cultura”** este numele unei reviste ce apare în București și a intrat deja în III. an al existenței sale. Ea apare odată pe lună. Director al revistei este dl N. Cosăcescu, profesor în capitala României, ear' proprietar Mateiu Rădulescu, institutor. Între alți mulți colaboratori revista numără pe tinerul profesor de filosofie G. C. Dragu, dela liceul „Lazăr”, pe Th. D. Speranță, profesor și alții. Abonamentul la această revistă este 5 lei (2 fl.) pe an. O recomandăm cu căldură mai ales învățătorilor noștri.

**Promovare.** Dilele acestora „și-a susținut tesa sa de doctorat în medicină” „Contribuțiuni la studiul etiologiei infecțiilor hemoragice” dl Emil Pop, asistent al profesorului Babeș din București.

**Balul societății „Carpații” din Galați.** Comitetul societății „Carpații” compus din domni Vasile H. Frigatori ca președinte și vicepreședinte Victor Danielopol; secretari: Natalia Tulbure, Ioan Muntean; cassar: Aurel Bunea; membri: Aug. Orghidan, N. Ștefanescu, A. Cupșa, Virgil Arion va da la 8/20 Februarie în sala teatrului celui mare un bal în favorul fondului societății.

**Exregele Milan,** după cum e informată „Fremdenblatt” din Viena, va renunța și la postul de proprietar al unui regiment austro-ungar.

**Cas de moarte.** Din Petersburg se anunță moartea renumitului explorator al Africei Dr. Wilhelm Junker, întemplată Duminecă dimineșta.

**Delapidare.** Se serie din Paris, că fiul unei proprietărese de giuvăricale, doamna Nelleri, a delapidat din prăvălie bani și giuvăricale în valoare de 850.000 franci, după care a fugit. A dus cu sine și pe o femeie cu rea reputație, anume Lacroix. Se crede, că au fugit la Londra, ear' de acolo în America.

**Vindecarea cancerului.** În ultima ședință a „societății medicale” din Viena, profesorul Adamkiewicz care se ocupă de mai mult timp cu experiențe relative la vindecarea cancerului, a prezentat o pacientă, despre care se poate dîce cu drept cuvînt, că e vindecată de boala aceasta teribilă. Cu toată operația ce l-a făcut anul trecut de

profesorul Billroth, femeia se îmbolnăvi din nou și de astă dată toți o credeau perdată. Spre norocul ei, ea se adresă la profesorul Adamkiewicz, care priuor serie de injecțiuni subcutanice cu remediul inventat de dînsul reuși să o restabilească pe deplin. Vindecarea aceasta produce multă senzație în cercurile medicale din străinătate.

**Două ciasuri rentier.** Restauratorul K. din Berlin cîștigase dîile trecute la loterie 75.000 de mărci și prin aceasta își vîdă realizat visul ce urmărise întotdeauna de a se retrage din afaceri și să trăiască din rente. El căută să vîdă imediat restaurantul și găsi un bun cumpărător. Marția trecută avu loc predarea prăvăliei în mîinile noului proprietar. Dl K. se urcă apoi cu succesul său într-o trăsură pentru a se duce la un notar. În strada Chaussee noul rentier scose odată un țipet și cădu jos din trăsură. Era mort. Un atac de apoplexie curmase viața rentierului înainte ca bietul om să aibă timpul de a se bucura de banii cîștigați la loterie.

**O femeie care își omoară bărbatul.**

Se serie din Paris cu data de 30 Ianuarie: Juriul din Sena avea să judece ieri o femeie, d-na Rodange, care a fost mai mult nenorocită decît criminală. Ea a avut din prima căsătorie cu dl Brier, neguțator de vinuri din pasagiul Genie nr. 6, doi copii. După o scurtă veduvie ea se mări în 1880 cu un lucrător mecanic mai tînr decît ea, anume Rodange. El era foarte bine vîdă de stăpînu și avea putări, contra cărora nu se putea dîce nimic. Dar, cum dîce actual de acușatie, „din pricina înlesnirii de a ave la îndemînă beuturi, căci femeia sa tot mai ținea prăvălia de vinuri a fostului ei bărbat”, Rodange contractă obiceiul beției, și bunul bărbat din primele dîle deveni un destrănat fără margini. El aducea femei în cămăra, pe care o ținea femeia sa, batjocorind și insultînd pe nenorocita. Ea avea frică de dînsul pînă acolo, încît își cumpără un revolver. La 28 Octombrie trecut veni acasă însoțit de un prieten al său, care aducea o trasură, și Rodange dîce femeii sale: „Ei te părăsesc, mî mut de aici”. Și începî să-și împacheteze lucrurile și să le transporte la trasură. Ea refușă să-și dea o mobilă la care ținea. Din această cauză mânia lui Rodange se întărită, puse mîna pe nenorocita și o apucă de pîr lovindu-o cu capul de o masă, de față cu ficalor Charlota, care țipa: „Ajutor! Omoară pe mama!” Nebună de furie, doamna Rodange alergă să iee revolverul. Ea trase patru focuri asupra bărbatului său, care muri după cîteva momente. În urma unei pleadoarii mișcătoare a dlui Robert, apărătorul acușatei, juriul n'a stat la îndoială să achite pe nenorocita femeie.

## Un nou metod de folosire a puterii „ar”

(Urmare și fine).

În canalul tăiat peste limba peninsulei amintite mai sus „și-a aședat dl Rusan moara sa fără de iaz. Canalul acesta este de 5 m. de lat și de 56 cm. de lung. Afundimea apei, cînd este mai scădută în fluviu, e de 0.55 m. Celeritatea apei, după calculul inginerului Iosif Niekł din Sibiu, este de 2.3 m. pe secundă, ear' pe canal se scurg într-o secundă 977 m. cubici de apă. În urmarea acesteia după calculul sus numitului inginer lăsat în loc și de cătră inginerul de cultură exmis spre colaudarea morii, puterea motorică a apei din canal reprezintă o putere de 92'8 cai, care în prezent nu se folosește întreagă. Roata morii cu lopățele sau cu aripi, care primese puterea motorică a apei cu diametru de 6 m, în prezent pune în mișcare numai 2 petri și un cilindru. Această roată, în cas cînd apa crește, se poate prin aparatul său ridica și lăsa eară în jos după apă, și așa nu este expusă a se ineca nici-odată.

Ce se ține de capacitatea de a mîcina, probele făcute au dat următoarele rezultate: o peatră macină 1 hectolitru în timp de 16 minute, în 1 oară 3.7 hectl. în 24 ore 88.8 hectl. Cilindrul pe 1 oară 4.5 hectl. și în 24 ore 108 hectl. Și dacă numai aceste două petri și cilindrul ar ave mîcină în continuu, și ar lucra în un an 11 luni de cîte 25 zile, ar mîcina 78.540 hectl. bucate. Roata însă, dîndu-și se mai multă apă, ar fi în stare să mine încă două cilindre, și în cazul acesta moara dlui Rusan ar pute mîcina pe an 137.940 hl. Morile după sistemul nou inventat de dl N. Rusan sînt o binefacere pentru omenime, un mare avantaj pentru viitor de a edifica și susține mori pe cursul riurilor și al fluviilor, și o delăturare a uneia dintre cauzele exundărilor, prin care se fac daune enorme în agricultură. Una din cauzele exundărilor de ape au fost și sînt iazurile și astupăturile dela mori, care fac ca apele la o creștere oare-care să debordeze, și să umplă agrii, liveșile, ba chiar și satele și orașele situate din sus de ele. Prin morile fără de iazuri și astupături după sistemul dlui Rusan o asemenea cauză pricinuitoare de exundări este delăturată, și daunele mari provenitoare din acelea sînt prevenite.

Abstrăgînd dela speșele enorme, ce se recer pentru facerea iazurilor la morile după sistemul de pînă acum, la reparaturile și conservarea acelor în stare bună, cît material de lemn din păduri nu se înmormentează în acele iazuri și în astupături? Cîte dîcei și sute de jugere de pădure nu se devastează

pentru ele, încât se poate cu tot dreptul afirma, că iazurile sunt o adevărată plagă asupra pădurilor. Prin morile după sistemul lui N. Rusan, sepelele amintite, și materialul de lemn, ce se recer în tot anul, devin superflue, ast mod pădurile tinere se cruță, se sporesc și se folosesc spre alte scopuri.

Însă nu numai din cauzele mai sus-amintite morile după sistemul lui Rusan sunt de mare folos, ci chiar și pentru comerțul cu lemne din munți pe râurile și fluviile cu iazuri și astupături de mori. Se vede prea bine, că este greutate și pericol este împreună trecerea plutei peste iazurile dela mori. Ba în timpuri când apa a scăzut, trecerea acelor peste ele nici că e posibilă. Abstrăgând dela pericolul împreună cu trecerea plutei peste iazuri, transportul lor se întârzie și prea adeseori se împedecă prin ele, din care cauză apoi stau legate câte o vară întreaga de ținuturile la morile cu iazuri, unde pe lângă altă daună a proprietarului lor, încă mai și putredesc. Prin morile după sistemul lui N. Rusan este delatată și această pedecă în transportul și comerțul cu plute pe râuri și pe fluviu.

Considerând aceste toate, ar fi de dorit ca însuși statul pe calea legislației să îngrijească pentru împunțarea morilor cu iazuri și introducerea morilor după sistemul descris fără de iazuri.

După ideea lui N. Rusan puterea motorică a apei ast mod câștigată și ieftină s'ar mai pute pune și în serviciul mai multor rami de industrie și de economie, de exemplu pentru aratul locurilor de pe lângă apele curgătoare.

Fără îndoială va trece încă mult timp până când se vor folosi toate coticurile râurilor după ideile lui Rusan. Acel timp însă nu va fi departe, căci d-sa a arătat calea, pe care trebuie să se purceadă. Omul este încă în viață, și ca invențiunea și ideile sale se propagă și realizează în curând, n'ar fi alta de dorit, decât să capitalul de bani se se grupeze în giurul d-sale.

Spre a se convinge cineva despre cele amintite până aci, n'are de făcut alta, decât însuși să ostenească până la moara lui Rusan descrisă mai sus și cu ochii să privească realitatea.

Căltătorul.

## VARIETĂȚI.

**(Inchisoare în loc de medalie.)** Un incendiu a distrus gilele trecut stabilimentul tipografic Mönche din Altona.

În cursul focului proprietarul tipografiei a dat dovadă de un curaj viu de laudă. El smulse pe soția sa din mijlocul flăcărilor și aștepta pe drept cuvânt să i-se dea medalia curajului civic.

În loc de medalie capătă însă... cinci ani de închisoare, căci s'a constatat, că el însuși își dăduse foc prăvăliei pentru a pune mâna pe premiul de asigurare.

## Din public.\*)

### Dare de seamă și mulțumită publică.

Subscrierul în numele corpului învățătoresc dela școala capitală gr.-or. din Seliște viu a da seamă despre rezultatul material al producțiunii musicale de la Seliște, înmănată cu joc, ce s'a ținut la 6/18 Ianuarie a. c. în sala școlii din Seliște. — Suma totală a ofertelor benevole e 124 fl. 07 cr. v. a. Din aceasta subtrăgându-se suma speșelor cu 27 fl. 12 cr., rămâne un venit curat de 96 fl. 85 cr. v. a.

În suma de sus au binevoit a solvi oferte marinoase benevole în favorul bibliotecii școlare. P. T. stimății domni și doamne: Nicolae Henț, notar în Seliște 5 fl.; Dr. Nicolae Maier, protopresbiter 3 fl.; Dr. Liviu Lemeny, protopretor 3 fl.; Iustina Bărză 2 fl.; Ioan Andráș 2 fl.; Telegdy János 2 fl.; Petru Indrieș, notar în Boița 2 fl.; Avram Acilenescu, notar în Galeș 2 fl.; Nicolae N. Simian 2 fl.; Petru Comșe 2 fl.; Ioan Henteș, vicanot. publ. în Sibiu 2 fl.; Vasile Dobrescu, învățător în Rod 1 fl. și 30 cr.; Nicolae Mosora 1 fl. 20 cr.; Nicolae Sărbu 1 fl.; Paraschiva Lascu 1 fl.; Dumitru D. Popa 1 fl.; Nicolae Lupăș 1 fl.; Ilie Popa (Tanariu) 1 fl.; Ioan Stăncu 1 fl.; Mihailă Stănilă din Vale 1 fl.; Dumitru Stănilă din Vale 1 fl.; Petru Roșca din Săcel 1 fl.; Ioan Halalai 1 fl.; Vasile Tipuriță din Vale 1 fl.; Dumitru Bănciu 1 fl.; Ioachim Muntean, preot în Gurariului 1 fl.; domnișoara Maria Bucian 1 fl.; Stan Vulc 1 fl.; d-na Ciugudean din Mercurea 1 fl.; Geza Kereszti 1 fl.; Bucur Comșe 1 fl.; Dumitru Florian, sublocotenent 1 fl.; Iordache Roșca 1 fl.; Ioan Răchitan, învățător în Galeș 1 fl.; A. Șerb, învățător în Poiana 1 fl.; Dumitru

Bloț 1 fl.; Ioan Chirca 1 fl.; Ioan Comșe 1 fl.; Ilie Floaș din Tilișca 1 fl.; Ioan B. Comșe 1 fl.; Dr. Ilie Beu, medic cercual în Orlat 1 fl.; Ilie Cismaș 1 fl.; Wilhelm Faltin, sublocotenent 1 fl.; Carol Frebetz, sublocotenent 1 fl.; Ioan Pădure, sublocotenent 1 fl.; Carol Georg, aspirant de ofier 1 fl.; Petru Herța 1 fl.; Ioan Dubenski 1 fl.; domnișoara Ana Răuciu 1 fl.; Ioan Giurgiu 1 fl.; Maria Stănilă 1 fl.; Ioan Bratu, învățător în Tilișca 1 fl.; Valerie Milea, vicanot în Tilișca 1 fl.; Dumitru Hanciu 1 fl.; Ioan Bănciu 1 fl.; Constantin Herța 1 fl.; Nicolae Bloț 1 fl.; Oprea Simian 1 fl.; Dr. Nicolae Calefariu, medic 1 fl.; Nicolae Herța 1 fl.; Constantin Popa 1 fl.; Romul Pascu 1 fl.; Ioan Popa, preot 1 fl.; Constantin Stelea 1 fl.; Nicolae Lascu 1 fl.; Petru Hanciu 1 fl.; Oprea Puschila 1 fl.; dela cinci ficiori 1 fl.; Dumitru I. Comșe 1 fl.; Nicolae Comă 1 fl.; preoteasa Neaga Iosof din Tilișca 1 fl.; Nicolae Cristiu 1 fl.; Ioan D. Stăncu 1 fl.; Spiridon Fleșeriu din Apold 1 fl.; Simeon Simoneti 1 fl.; Petru Foica 1 fl.; Ioan Andreescu din Sibiel 1 fl.; Constantin Pavel 80 cr.; Dumitru Peligrad 70 cr.; Andreu Dordea 60 cr.; Arsenie, teolog 60 cr.; Ioan Vâlce 60 cr.; Matei Rădulescu 60 cr.; Ioan Măndrean 60 cr.; Iosif Simoneti 60 cr.; Sorica Beju 50 cr.; Ioan Fleșeriu, inv. în Vale 50 cr.; Murgău, inv. în Cacova 50 cr.; Ioan Borcea, faur 50 cr.; Ioan Roșca 50 cr.; Nicolae N. Popa 50 cr.; preoteasa Elisaveta Băilă din Vale 50 cr.; preoteasa Maria Băilă din Vale 50 cr.; Petru Iuga, învățător în Tilișca 50 cr.; Ioan Druhor, teolog 50 cr.; Ciuruga 50 cr.; Chendi 50 cr.; Ieronim Mardan, învățător în Gurariului 50 cr.; Ilie Peligrad 50 cr.; Tomaiaș 50 cr.; Dumitru Farcas 50 cr.; Dumitru Arsenie 50 cr.; Petru Dragomir 50 cr.; Petru D. Simian 50 cr.; Maria Țintea 50 cr.; Paraschiva D. Comșe 50 cr.; Ioan Chipară, inv. în Gurariului 50 cr.; Lazar Stoica 50 cr.; Oprea Borcea 50 cr.; Ioan Dădălat 50 cr.; Nicolae Marcu 50 cr.; Ioan Iosof, teolog 50 cr.; Oprea Soră 50 cr.; Dumitru Dădălat 50 cr.; Ioan Herța 50 cr.; Petru Hanciu 50 cr.; Aleman Moga 50 cr.; Stan Stelea 50 cr.; Dumitru Ioanș 50 cr.; Dela 11 inși 40 cr. = 4 fl. 40 cr. Dela 4 inși câte 30 cr. = 1 fl. 20 cr. Dela 8 inși câte 20 cr. = 1 fl. 60 cr. 4 a 10 cr. = 40 cr. + (plus) 42 cr., care s'au aflat mai mult la numărarea banilor.

Suma tuturor venitorilor amintite mai sus este deci de 124 fl. 07 cr. Detrăgându-se speșele de arangiere cu 27 fl. 12 cr., rămâne venit curat de 96 fl. 85 cr.

Toți P. T. domni și doamne, care au participat la această producțiune (musicală-declamatorie-teatrală împreună cu joc), s'au unit a mărturisii, prin deseile vii aplaudări, că întreg programul a fost foarte bine executat spre mulțumirea generală.

Corpul învățătoresc își îndeplinește o plăcută datorie, când prin aceasta vine a-și da publice darea de seamă despre acest rezultat, și amintind numele p. t. domni, doamne și domnișoare: Valeriu Pop, Aurelia Pop născ. Florian, Eugenia Circa, Iudita Indrieș, Iustina O. Bărză, Elisaveta Sărbu, Vasile Aldea, Constantin Herța și Iacob Stelea, care prin concursul d-lor ca conactori și acțițe grațiuși în piesele teatrale au contribuit în măsură mare la asigurarea succesului material încurs, căror împreună și tuturor celorlalți p. t. domni și doamne, participanți și suprasolvenți, li-se aduc și pe calea aceasta cele mai călduroase mulțumite.

Seliște, 3 Februarie 1892.

Pentru corpul învățătoresc,

Dumitru Chirca,  
inv. și casar.

## SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI“.

Berlin, 17 Februarie n. Reichstag-ul a continuat desbaterea despre maltratarea soldaților în armată. Deputatul Hausmann din Württemberg a cetit casuri oribile de maltratări întemplate în acest regat.

Comisia școlară a acceptat para-grafi de căpetenie din proiectul despre școalele populare, după care aceste se declară de confesionale.

Bruxela, 17 Februarie n. Boala ministrului de externe, prințul Chimay, s'a agravat.

Paris, 17 Februarie n. Deschiderea camerei s'a făcut fără nici un incident.

Belgrad, 17 Februarie n. Guvernul își da cele mai mari silințe de a complana scisiunea întemplată în partidul radical.

## Bibliografie.

A apărut în București și se poate procura dela autor:

**Politica maghiară și Românii ardeleni,** de Ioan Slavici. Calea Dorobanților nr. 99.

„Biserica Ortodoxă Română“. Revistă periodică eclesiastică. Apare în București. Anul XV. Nr. 10 pe Ianuarie 1892 are următorul cuprins: Desbaterile sfântului sinod din sesiunea de toamnă a anului 1891.

A apărut:

„Despre cultura și literatura românească în secolul al XIX-lea“. Cuvântare rostită la sârbarea zilei patronului liceului Sf. Sava la 5/17 Decembrie 1891 de Ioan Bianu, profesor al liceului Sf. Sava, membru corespondent al Academiei-Române. București, 1891 Stabilimentul grafic I. V. Socec.

A apărut:

„Vechile cronică moldovenescă până la Urechid“. Texte slave cu studiu, traduceri și note de Ioan Bogdan. Cu două facsimile. București, 1891, lito tipografia Carol Göbl, nr. 16.

A apărut:

„Petale“. De Caton Theodorian. București, 1891.

A apărut:

„Rondele“. De Alexandru Obdenaru. București, 1892.

A apărut:

„Academia-Română“. Disertațiune cetită în adunarea generală a „Asociațiunii transilvane“ ce s'a ținut în Hațeg la 4/16 August 1891 de Zaharia Boiu, membru de comitet al „Asociațiunii transilvane“, membru corespondent al Academiei-Române etc. Sibiu, 1891.

A apărut:

„Dare de seamă“. Adresată ministrului de război român asupra materiei chirurgicale și organizațiunea trupei sanitare engleze de către doctorul I. Danescu, medic de regiment cl. II. București, 1891, tipografia curții regale F. Göbl fii.

A apărut:

„Les quatre derniers chapitres des lois fondamentales de l'Univers“ de principele Gr. Sturdza. Acest uvrăgiu conține numai cele 4 din urmă capitole dintr-o mare lucrare intitulată: „Legile fundamentale ale universului“ și care se compune din 10 capitole. Cele din urmă capitole au fost tipărite și deosebit, deoarece ce se adresează la toată lumea, pe când cele dintâi 6 interesează mai mult oamenii de știință. Preț 4 lei.

## Căldărul zilei

6/18 Februarie 1892

Iulian: Vucol.

Gregorian: Concordia.

Soarele: răsare 7.0, apune 5.29

## Buletin meteorologic.

Sibiu, 17 Februarie n. 7 oare dimineața.

| Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 725.0) | Diferența din prețuri | Temperatura după Celsius | Maximul și minimul de temperatură | Direcția vântului |
|-----------------------------------------------|-----------------------|--------------------------|-----------------------------------|-------------------|
| 711.6                                         | -3.9                  | -5.3                     | 1.3 — 6.9                         | V                 |

Din țeară 15 Februarie n. 7 oare dimineața.

| Stațiunile | Presiunea atmosf. în mm. | Temperatura Celsius | Vântul direcția | țaria |
|------------|--------------------------|---------------------|-----------------|-------|
| Budapesta  | 754                      | -5.5                | SV              | 1     |
| Sătmăr     | 753                      | -9.4                | SV              | 1     |
| Cluj       | —                        | —                   | —               | —     |
| Orșova     | —                        | —                   | —               | —     |
| Arad       | 756                      | -8.3                | NV              | 3     |
| Panciova   | 755                      | -4.2                | NV              | 4     |

## Sosiți în Sibiu.

La 17 Februarie n.

Hotel „New-ther“. Graber, comerciant din Budapesta. Zeno Mocsonyi, din Timișoara. Steinwald, din Budapesta. Baron Bănyfi, din Cluj. D-na Botos, din Brezoiu Hoffinger, maior de hovești din Ibașfalău. K ményi, comerciant din Viena. De Sassy, colonel de hovești din Brașov. Dr. Mejaia, avocat din Zernesti. Stefan Benedek, locotenent-colonel de hovești din Deva. Iuliu Weber, căpitan de hovești din Brașov.

## Teatru orășenesc.

Joi, 18 Februarie n.

„Mädchen Schwüre“.

Comedie în 3 acte de G. de Moser.

## Economie.

**Tirgul de țeară în Mercurea.** Proximal tirg de vite în Mercurea va avea loc la 20, 21 și 22 l. c. n., ear' cel de mărfuri la 24 c.

**Exportul de oi în Franța.** Se raportează din Paris cu data de 10 c.: De șicanele de care are să suferă în era noastră protecționistă importul de vite, în special însă importul de oi în Paris, se numără în special pentru oile din Austro-Ungaria introduse accea, că așa numitul „Sanatoriu“, înlocuit în piața de vite de tăiat dela Paris-Villette pentru cercetarea veterinară a vitelor, nu e disponibil pentru oile din Austro-Ungaria în fiecare zi, ci numai de două-ori pe săptămână. Numai pentru oi de proveniență rusescă e permisă primirea în sanatoriu în fiecare zi. În interesul exportului austro-ungar de oi a făcut acum vicepresidentul camerei comerciale austro-ungare din Paris, dl Saborski (el însuși șef al uneia dintre cele mai însemnate firme pentru exportul de vite și de carne) pașii de lipsă la guvernul francez, pentru a obține o sanare față cu restrinșerile amintite. Opinia publică în Paris, care sub impresiunea scumpirii crescânde a cărnii se pronunță foarte energic pentru înlesnirile cele mai mari posibile ale importățiunii de vite, a lăsat a spera, că egalizarea cerută a oilor austro-ungare cu cele rusești se va acorda. Dar' în aceste cestiuni nu e competent ministerul liberal de comerț, ci ministerul de agricultură, un adevărat adăpost înalt al protecționistilor. Ministrul de agricultură a și făcut prin o scrisoare către dl Saborski cu data de 9 Februarie numai într'ată o concesiune, că a dat voie, ca în stațiunile dela granița franceză de Ost, Batilly, Avricourt și Delle să se permit a se adăposti oile destinate pentru sanatoriul dela Paris (La Villette) în ocările existente în stațiunile numite pentru un timp care se nu treacă peste 24 de oare. În modul acesta pot participa un număr mai mare de turme de oi la zilele excepționale restrinse ale sanatoriului, putându-se face eventual întrebuințare de drepturile acordate acum de a se da adăpost oilor timp de 24 oare în remisele de graniță. În timpul adăpostirii în remisele dela graniță, care sunt situate în cea mai imediată apropiere de gări, oile stau acolo cu totul separate și sunt supuse supravegherii inspectorilor veterinarilor și funcționarilor de vamă pe speșele importurilor.

**Insolvențe.** „Reuniunea creditorilor din Viena“ anunță următoarele insolvențe: Teodor Löwenstein în Karlsbad; W. Wisner în București; Natan Bodner în Gorlice; Rosa Fried în Tabor; Carolina Philipp în Baden; Ludovic Szlavi, firmă comercială în Losoncz; Adolf Rosenberg, comerciant în Nagy-Kapos; Marinko Josipovic în Ujta; Stefan Milovanovic în Pozareva; Următorii lui M. Pissk, firmă comercială în Malaczka; Ignatie Vamos, comerciant în Sighetul-Marmației; Ioan Stadler în Viena; Milan de Suskovic și Minca de Suskovic în Agram; Văduva după Carol Endlicher în Nutitschein.

## Pretul mărfurilor.

**Piața din Sibiu.** Dela 16 Februarie Grâu frumoz 76 până 80 chilo fl. 7.70 până 8.80, grâu mestecat 70 până 74 chilo fl. 6.80 până 7.40, secară 70 până 74 chilo fl. 6.80 până 7.20, orz 62 până 66 chilo —, până —, ovăș 42 până 48 chilo fl. 2.50 până 3.10, cucuruz 70 până 74 chilo fl. 4.20 până 4.60, mălaiu 78 până 82 chilo fl. 4.50 până 5.50, cartofi 68 până 70 chilo fl. 1.60 până 2.—, semințe de cânepă 49 până 51 chilo fl. 6.50 până 7.50, mazăre 76 până 80 chilo fl. 5.— până 6.—, linte 78 până 82 chilo fl. 6.50 până 7.—, fasole 76 până 80 chilo fl. 5.— până 5.50, păsat de grâu 100 chilo fl. 17.50 până 17.80, făină nr. 1 fl. 17.40, făină nr. 3 fl. 15.80, făină nr. 5 fl. 15.60, slănină 100 chilo fl. 52.— până 54.—, unsorae de porc fl. 55.— până 56, sâu brut fl. 20.— până 22.—, sâu de lumini fl. 34.— până fl. 35.—, lumini turnate de sâu fl. 38.— până fl. 40.—, sâpun fl. 20 până 30.—, fân 100 chilo fl. 1.80 până 2.—, cânepă fl. 32.— până 35.—, lemne de foc uscate m. cub. fl. 3.— până 3.25, spirit p. 100 l. 55 până 57 cr., carnea de vită chilo 54 cr. până 56, carnea de vițel 45 până 70 cr. carnea de porc 44 până 48 cr., carnea de berbec —, până — cr., onă 10 cu 28 până 30 cr.

Tirgul de rimători în Steinbrunn. În 10 Febr.

n. s'au notat: unguresci bătrâni grei 44— cr. până 45 1/2 cr., unguresci grei tineri 48— cr. până 48 1/2 cr., de mijloc 46— cr. până 47— cr., ușori 45— cr. până 46— cr., marfă țerănească grea 44— cr. până 45— cr., de mijloc 43— cr. până 44— cr., ușori 43— cr. până 45— cr., românesci, de Bakony, grei — cr. până — cr., transito grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sârbesci grei 44— cr. până 45— cr., transito de mijloc 43 1/2 cr. până 44 1/2 cr., transito ușori 43— cr. până 43 1/2 cr.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 16 Febr. n. 1892.

| Sămânțe                   |                  | Calitatea<br>per hect. | Prețul per<br>100 chilogr. | Calitatea<br>per hect. | Prețul per<br>100 chilo    |
|---------------------------|------------------|------------------------|----------------------------|------------------------|----------------------------|
|                           |                  | dela                   | până                       | dela                   | până                       |
| Grâu                      |                  |                        |                            |                        |                            |
| Bântăneș vechiu           |                  | 74                     | —                          | 75                     | 10.40 10.55                |
| Grâu dela Tisa            |                  | 74                     | —                          | 75                     | 10.40 10.55                |
| Grâu „Pesta”              |                  | 74                     | —                          | 75                     | 10.35 10.50                |
| Grâu de Alba-Reg.         |                  | 74                     | —                          | 75                     | 10.40 10.55                |
| „Bacsa                    |                  | 74                     | —                          | 75                     | 10.40 10.55                |
| Grâu ung de Nord          |                  | 74                     | —                          | 75                     | —                          |
| Sămânțe<br>vechi ori noue |                  | Solul                  |                            | Calitatea<br>per hect. | Prețul per<br>100 chilogr. |
|                           |                  |                        |                            | dela                   | până                       |
| Săcăr                     |                  | 70—72                  |                            | 9.75                   | 10.—                       |
| Orz                       |                  | 60—62                  |                            | 6.10                   | 6.30                       |
| „                         |                  | de vina                |                            | 6.45                   | 6.80                       |
| „                         |                  | de bere                |                            | 7.10                   | 8.30                       |
| Ovăș                      |                  | —                      |                            | 6.10                   | 6.50                       |
| Cucuruz (porumb)          |                  | băușă,                 |                            | 5.60                   | 5.65                       |
| „                         |                  | de alt soi             |                            | 5.55                   | 5.60                       |
| Meiu                      |                  | —                      |                            | 6.20                   | 6.40                       |
| Hrișcă                    |                  | —                      |                            | —                      | —                          |
| Preț<br>pe termen.        | Grâu             | de primă.              |                            | 10.41                  | 10.43                      |
|                           | „                | de toam.               |                            | 9.35                   | 9.37                       |
|                           | Cucuruz          | Main-Iun.              |                            | 5.54                   | 5.55                       |
|                           | „                | Sept.-Oct.             |                            | 6.10                   | 6.12                       |
|                           | Ovăș             | de primă.              |                            | —                      | —                          |
| „                         | „                | de toam.               |                            | —                      | —                          |
| Produse diverse           |                  | Solul                  |                            |                        | Onuș                       |
|                           |                  |                        |                            |                        | dela până                  |
| Prețul pe 100 kilograme.  | Sem. de trif.    | Lucernă ungurească     |                            |                        | 42—43.—                    |
|                           | „                | roșie                  |                            |                        | 52—53.—                    |
|                           | Oleu de rap.     | rafinat                |                            |                        | 37.50 38.50                |
|                           | Uns. de porc     | dela Pesta             |                            |                        | 54.50 55.—                 |
|                           | „                | dela țeară             |                            |                        | —                          |
|                           | Slănină          | svetălată              |                            |                        | 42.—43.—                   |
|                           | „                | afumată                |                            |                        | 50.—50.50                  |
|                           | Său              | —                      |                            |                        | 34.—35.—                   |
|                           | Prune            | —                      |                            |                        | 12.—12.50                  |
|                           | Licitar          | slavon, nou            |                            |                        | 15.25 15.50                |
|                           | „                | bântăneș               |                            |                        | 14.75 15.50                |
|                           | Miere            | brută                  |                            |                        | —                          |
|                           | „                | galbînă străcurată     |                            |                        | 37.—38.—                   |
|                           | Ceară            | de Rosenau             |                            |                        | 140.—143.—                 |
|                           | Spirt            | brut                   |                            |                        | 21.25 21.75                |
| „                         | Drojdii de spirt |                        |                            | 32.50 34.—             |                            |

## Cursul pieței din Sibiu.

Din 17 Februarie u. 1892.

|                       |            |            |
|-----------------------|------------|------------|
| Hărțile-monete române | Cump. 9.25 | vend. 9.30 |
| Lire turcești         | 10.50      | 10.60      |
| Imperiali             | 9.60       | 9.60       |
| Ruble rusești         | 1.14       | 1.15       |

## Bursa de Budapesta.

Din 15 Februarie n. 1892.

|                                                     |        |
|-----------------------------------------------------|--------|
| Renta de aur ung. 6%                                | —      |
| „ „ 4%                                              | 107.80 |
| „ hărțile 5%                                        | 102.70 |
| Imprumutul câștigat ung.                            | 118.60 |
| Amortisarea datoriei câștigat de Ost ung.           | —      |
| (1-a emisiune)                                      | 116.—  |
| Amortisarea datoriei câștigat de Ost ung.           | —      |
| (2-a emisiune)                                      | 100.50 |
| Bonuri rurale ung.                                  | 94.—   |
| „ croato-slavone                                    | —      |
| Obligațiunile dep. regalilor                        | 98.50  |
| Imprumut cu premiu ung.                             | 140.—  |
| Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin           | 134.—  |
| Renta de hărțile austriacă                          | 94.—   |
| „ de aur austriacă                                  | 111.50 |
| Losuri austriace din 1860                           | 147.—  |
| Acțiunile băncii austro-ungare                      | 1042.— |
| „ de credit ung.                                    | 383.—  |
| „ „ austr.                                          | 304.90 |
| Scrisori fonciare ale institut. de cred și economii | —      |
| „ Albina                                            | 102.—  |
| Argintul                                            | —      |
| Galbeni imperialești                                | 5.57   |
| Napoleon-d'ori                                      | 9.38   |
| Mărci 100 imp. germane                              | 57.95  |
| Londra 10 Livres sterlingi                          | 118.25 |

## Bursa de Viena.

Din 15 Februarie n. 1892.

|                                            |        |
|--------------------------------------------|--------|
| Renta de aur ung. 6%                       | —      |
| „ „ „ 4%                                   | 107.5  |
| „ „ hărțile 5%                             | 102.55 |
| Imprumutul câștigat ung.                   | 117.7  |
| Amortisarea datoriei câștigat de Ost ung.  | —      |
| (1-a emisiune)                             | 115.5  |
| (Amortisarea datoriei câștigat de Ost ung. | —      |
| (2-a emisiune)                             | 100.   |
| Bonuri rurale ung.                         | 93.    |
| „ „ croato-slavone                         | 105.   |
| Imprumut cu premiu ung.                    | 140.   |
| Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin  | 134.5  |
| Renta de hărțile austriacă                 | 94.6   |
| „ „ aur austriacă                          | 94.05  |
| „ „ austr.                                 | 111.   |
| Losuri austr. din 1860                     | 147.   |
| A acțiunile băncii austro-ungare           | 1038.  |
| „ „ de credit ung.                         | 587.   |
| „ „ „ austr.                               | 805.   |
| Argintul.                                  | 5.     |
| Galbeni împărătești.                       | 5.     |
| Napoleon-d'ori                             | 9.5    |
| Mărcă 100 imp. germane                     | 57.3   |
| Londra 100 Livres sterline                 | 113.5  |

